

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 16 0 К 000557 22 Кж
Бања Лука, 14.03.2024. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, Светлане Марић и Весне Антонић, као чланица вијећа, уз судјеловање записничарке Љиљане Оцвирек, у кривичном предмету против оптуженог Г.М. због кривичног дјела разбојништво у покушају из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. и у вези са чланом 20. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби бранитељице оптуженог, адвокатице Милице Стојчић из Приједора, изјављеној против пресуде Окружног суда у Приједору број 16 0 К 000557 19 К од 19.05.2022. године, у сједници вијећа којој су у јавном дијелу присуствовали републички јавни тужилац Махмут Шврака и бранитељица оптуженог, 14.03.2024. године је донио

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба бранитељице оптуженог Г.М. и потврђује пресуда Окружног суда у Приједору број 16 0 К 000557 19 К од 19.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Приједору број 16 0 К 000557 19 К од 19.05.2022. године (која је у уводном дијелу исправљена рјешењем истог суда од 14.07.2022. године у погледу назива суда), оптужени Г.М. је оглашен кривим због кривичног дјела разбојништво у покушају из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. и чланом 20. Кривичног закона Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12 и 67/13, надаље у тексту: КЗ РС) и за то дјело је на основу истих законских прописа и примјеном члана 38. тачка 1) и 39. став 1. тачка 2) КЗ РС, осуђен на казну затвора у трајању од 3 године. Истом пресудом на основу члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, надаље у тексту: ЗКП РС) оптужени је ослобођен дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Против те пресуде жалбу је у законском року изјавила бранитељица оптуженог, адвокатица Милица Стојчић из Приједора због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако да се оптужени ослободи од оптужбе или да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење. У жалби је тражено да бранитељица и оптужени буду обавјештени о сједници вијећа.

У одговору Окружног јавног тужилаштва Приједор се оспорава основаност жалбе бранитељице и предлаже да се та жалба одбије као неоснована и потврди првостепена пресуда.

Сједница вијећа је одржана сходно члану 318. став 1. и 4. ЗКП РС у присуству републичког јавног тужиоца Махмута Швраке и бранитељице оптуженог, адвокатице Милице Стојчић из Приједора, док сједници није присуствовао оптужени, који је о одржавању сједнице уредно обавјештен. Бранитељица оптуженог је на сједици остала код свих жалбених приговора, навода којима су образложени и жалбених приједлога, док је републички јавни тужилац остао код навода и приједлога одговора тужилаштва на жалбу бранитељице оптуженог.

Суд је испитао побијану пресуду сходно члану 320. ЗКП РС, по свим наводима жалбе и по службеној дужности да ли је повријеђен Кривични закон на штету оптуженог, имајући у виду наводе одговора на жалбу и стање предметних списа, па је одлучио као у изреци ове пресуде из разлога који слиједе.

У жалби се као један од жалбених основа наводе битне повреде одредаба кривичног поступка, али се не конкретизује ни једна од тих повреда прописаних чланом 311. ЗКП РС. Из навода образложења жалбе се међутим може закључити да одбрана сматра незаконитим одређене доказе на којима је заснована побијана пресуда, што би представљало битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС. За ове приговоре у жалби нису понуђени прихватљиви аргументи, а како су исти истицани и у првостепеном поступку, првостепени суд је у образложењу своје пресуде (на страни 9. и 10.), изнио исцрпне разлоге због којих је одбио приговоре одбране којима је оспоравана законитост доказа који су изведени на главном претресу саслушањем свједока Б.В., те читањем и вршењем увида у записник СКП Приједор о препознавању од 04.09.2015. године и записник СКП Приједор од 31.08.2015. године о саслушању свједока М.Р., па се жалилац и упућује на те разлоге као мјеродавне. Тако је правилан став првостепеног суда да околност што је Б.В. свједочила о понашању оптуженог непосредно након критичног догађаја, кад је са оптуженим још била у ванбрачној заједници, није захтијевала примјене одредби члана 148. ЗКП РС, по којима свједочење може одбити, као брачна тако и ванбрачна супруга оптуженог, јер је прије њеног свједочења на главном претресу, њена ванбрачна заједница са оптуженим престала, о чему се и лично изјаснила. То што се њено свједочење односи на период док је још трајала њихова ванбрачна заједница, не даје јој након прекида ванбрачне заједнице својство привилегованог свједока који може одбити свједочење сходно члану 148. ЗКП РС, како то одбрана неосновано сматра. Записник СКП Приједор од 04.09.2015. године, сачињен у току истраге поводом обављеног препознавања лица од стране свједока оштећене С.Ш., сачињен је у складу са одредбама члана 150. ЗКП РС. За ивршење ове истражне радње, као и радње саслушања оштећене као свједока, овлашћеним службеним лицима није била неопходна посебна наредба тужиоца, нити је за њено законито провођење било неопходно присуство странака и браниоца, како то жалилац неосновано сматра. Уз то, како је приликом саслушања свједока М.Р. на главном претресу, предочаван његов исказ из истраге дат на записник СКП Приједор 31.08.2015. године, овај је записник као законит доказ уврштен у доказни материјал и суд га је цијенио као и све друге изведене доказе, при чему није прихватио исказ овог свједока који је на главном претресу тврдио да је исказ из истраге дао под притиском, јер је малтретиран од стране радника полиције, што су демантовали други изведени

докази. Стога су наведени докази законити и то што је на њима, уз остале доказе заснована побијана пресуда, не представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, па се с тим у вези изјављени приговори жалбе, оцјењују неоснованим.

Наводи жалбе нису успјели довести у сумњу начин на који је првостепени суд оцијенио доказе изведене на главном претресу (саслушањем свједока: оштећене С.Ш., М.Р., З.В., Б.В., П.М., Б.С., Н.К. и оптуженог који је свједочио у корист властите одбране, те читањем и вршењем увида у службене забиљешке ЦЈБ Приједор од 31.08.2015. године, записника о препознавању лица са фотодокументацијом од 04.09.2015. године и др.), па ни коначан закључак првостепеног суда, изведен на основу савјесне оцјене свих изведених доказа сходно члану 295. став 2. ЗКП РС, о доказаности навода оптужбе да је оптужени предметне прилике, у намјери да себи прибави противправну имовинску корист, покушао од оштећене одузети новац, пријетећи да ће ножем напасти на њен живот и на тај начин, ближе описан у изреци побијане пресуде (једнако као и у диспозитиву измјењене оптужнице), учинио кривично дјело разбојништво у покушају из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. и чланом 20. КЗ РС, за које је осуђен казном затвора у трајању од 3 године. О томе су у образложењу побијане пресуде изнесени потпуни, јасни и за овај суд у свему прихватљиви разлози, на које се жалилац упућује. Како аргументи жалбе нису успјели довести у сумњу чињеничну и правну основу побијане пресуде, то се приговори жалбе изјављени по тим основима, оцјењују неоснованим.

Жалбом се неосновано приговара оцјени исказа свједока оштећене С.Ш. и тврди да је њен исказ необјективан. Првостепени суд је исказ оштећене правилно оцјенио вјеродостојним и поклатио јој је вјеру приликом утврђивања чињеничног стања, јер је био сагласан исказима других свједока и изведеним материјалим доказима, док ништа није упућивало на могућност да је неосновано теретила оптуженог. Кад тврди супротно, жалилац губи из вида да је и бивша ванбрачна супруга оптуженог Б.В., свједочећи о понашању оптуженог након критичног догађаја, изјавила да је оптужени улазећи у стан (који су тад заједно користили у близини кладионице), рекао да ником не говори да је он ту и да га полиција тражи јер је упао у кладионицу и напао жену која ту ради, да би дошао до новца. Уз то су радници полиције, који су интервенисали након запримљене дојаве о нападу на радницу кладионице, свједочили и о томе колико је оштећена била потрешена и уплашена и да су накнадно, по њеном опису изгледа нападача и гардеробе коју је имао на себи, утврдили да се ради о оптуженом, јер су га препознали на снимку надзорне камере у близини кладионице, а од раније су га познавали као извршиоца кривичних дијела. Оштећена је међу више њој непознатих лица, препознала оптуженог као лице које јој је предметне прилике пријетило ножем и тражило да му преда новац, а чији је изглед претходно и описала по свом сјећању, о чему је сачињен и одговарајући записник о препознавању и пратећа фотодокументација.

Околности да није пронађен нож који је оптужени користио при извршењу предметног кривичног дјела и да је његова тадашња ванбрачна супруга свједочила да су они имали керамичке ножеве у боји (али не у оној боји коју је навела оштећена), немају значај какав им се жалбом наспоји придати и не доводе у сумњу исказ оштећене, код чињенице да је у свом исказу она и навела да се не може са сигурношћу сјетити боје ножа, али да је уочила и са више сигурности могла тврдити да се радило о керамичком ножу (тапервеј) који је у бојама и по свом је изгледу специфичан. Такав нож није пронађен у претресу који је извршен у стану рођаке оптуженог који је он раније

користио, а радници полиције тад нису знали да је већ неко вријеме живио са невјенчаном супругом и кћерком у другом стану у близини кладионице гдје је предметно кривично дјело извршено, а када су то сазнали било је касно за вршење претреса по оцјени истражних органа, о чему су радници полиције такође свједочили. Неосновано се жалбом оспорава и оцјена исказа свједока М.Р. Првостепени суд основано није прихватио онај дио његовог исказа датог на главном претресу којим је оспорио да му је оптужени критичне прилике кад су заједно посјећивали кладионице, рекао да тај дан мора рођаку вратити дуг од 500 КМ, не прихватајући његово образложење да је записник из истраге са таквом изјавом потписао зато што су га радници полиције малтретирани, што ничим није поткрепљено и демантовано је изјавама радника полиције који је присуствовао његовом саслушању.

Стога се жалбом неосновано побија чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, на што је и тужилац у одговору на жалбу основано указао, осврћући се на изведене доказе који су несумњиво потврдили наводе оптужнице.

На правилно утврђено чињенично стање, побијаном пресудом је правилно примјењен Кривични закон јер дјело, за које је оптужени оглашен кривим, садржи сва битна обиљежја кривичног дјела разбојништво у покушају из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. и чланом 20. КЗ РС. У чињеничном опису дјела је конкретно описано како је оптужени запријетио оштећеној да ће непосредно напасти на њен живот - усмјеривши према њеном врату нож (којим се несумњиво могу нанијети смртоносне повреде) и да је то код ње изазвало страх за живот, па стога није било нужно у чињеничном опису дјела наводити и да је пријетио да ће непосредно напасти на њен живот, како то жалилац неосновано сматра, губећи из вида да је овај дио радње извршења кривичног дјела разбојништва из члана 233. став 1. КЗ РС, чињенично конкретно описан. С тим у вези су оцјењени као неосновани приговори жалбе да опис дјела због којег је оптужени оглашен кривим не садржи сва обиљежја кривичног дјела разбојништво у покушају из члана 233. КЗ РС, ни у његовом основном ни тежем облику.

Испитујући одлуку о казни суд је утврдио да казном затвора од 3 године није повријеђен Кривични закон на штету оптуженог и да је приликом њеног одмјеравања првостепени суд имао у виду и правилно вредновао све за то релевантне околности, како сврху кажњавања, тако и прописану казну за кривично дјело разбојништво из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС (затвор од 5 до 15 година), те све околности које је као олакшавајуће утврдио да постоје на страни оптуженог (да је отац једног дјетета и да је започео лијечење од овисности од наркотика), док отежавајуће околности нису утврђене. Да су адекватно вредноване утврђене олакшавајуће околности очигледно је већ из чињенице да је оптуженом казна ублажена на основу члана 38. став 1. КЗ РС и примјеном члана 39. став 1. тачка 2. КЗ РС одмјерена казна затвора у трајању од 3 године, што је знатно испод минимално прописане казне за учињено кривично дјело разбојништво из члана 233. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС. При том је првостепени суд сматрао да ће се извршењем те казне затвора остварити сврха кажњавања, а прије свега позитивно утицати на оптуженог (који је након предметног, учинио више других кривичних дјела) да више не чини кривична дјела, што наводи жалбе нису успјели довести у сумњу.

Због свега наведеног утврђено је да не постоје разлози због којих се жалбом побија првостепена пресуда и да истом није повријеђен Кривични закон на штету оптуженог, па је одлучено као у изреци ове пресуде на основу члана 327. ЗКП РС.

Записничарка
Љиљана Оцвирек

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић